

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА ВРЊАЧКА БАЊА

УПУТСТВО

ЗА ПРИПРЕМУ НАЦРТА БУЏЕТА ЗА 2023. ГОДИНУ
И ДВЕ НАРЕДНЕ ГОДИНЕ

Број 400-1609/22
Дана 05.07.2022.г.

Јул 2022. године
Врњачка Бања

С а д р ж а ј

УВОД.....	4
1. ОСНОВНЕ ЕКОНОМСКЕ ПРЕТПОСТАВКЕ И СМЕРНИЦЕ ЗА ПРИПРЕМУ НАЦРТА БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ - ПРОЈЕКЦИЈА ОСНОВНИХ МАКРОЕКОНОМСКИХ ПОКАЗАТЕЉА ЗА 2022.Г. И НАРЕДНЕ ДВЕ ГОДИНЕ.....	4
2. ОПИС ПЛАНИРАНЕ ПОЛИТИКЕ ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ.....	10
3. ПРОЦЕНЕ ПРИХОДА И ПРИМАЊА И РАСХОДА И ИЗДАКА БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ ЗА 2022.Г. И ДВЕ НАРЕДНЕ ГОДИНЕ.....	10
4. ОБИМ СРЕДСТАВА КОЈИ МОЖЕ ДА САДРЖИ ПРЕДЛОГ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ДИРЕКТНИХ И ИНДИРЕКТНИХ КОРИСНИКА СРЕДСТАВА БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ ЗА БУЏЕТСКУ 2022.Г. СА ПРОЈЕКЦИЈАМА ЗА ДВЕ НАРЕДНЕ ФИСКАЛНЕ ГОДИНЕ.....	11
5. СМЕРНИЦЕ ЗА ПРИПРЕМУ СРЕДЊОРОЧНИХ ПЛАНОВА ДИРЕКТНИХ И ИНДИРЕКТНИХ КОРИСНИКА СРЕДСТАВА БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ.....	22
6. ПОСТУПАК И ДИНАМИКА ПРИПРЕМЕ БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ И ПРЕДЛОГА ФИНАНСИЈСКИХ ПЛАНОВА ДИРЕКТНИХ КОРИСНИКА СРЕДСТАВА БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ.....	22
7. НАЧИН НА КОЈИ ЋЕ СЕ У ОБРАЗЛОЖЕЊУ ИСКАЗАТИ РОДНА АНАЛИЗА БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ.....	23

У П У Т С Т В О
ЗА ПРИПРЕМУ НАЦРТА БУЏЕТА ОПШТИНЕ ВРЊАЧКА БАЊА ЗА
2023. ГОДИНУ И ПРОЈЕКЦИЈА ЗА 2024. И 2025. ГОДИНУ

УВОД

У складу са чланом 31., чланом 36а и чланом 40 Закона о буџетском систему ("Сл. гласник РС", бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 - испр., 108/2013, 142/2014, 68/2015 - др. закон, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019, 72/2019, 149/2020 и 118/2021) на основу Упутства за припрему одлуке о буџету локалне власти за 2023. годину и пројекција за 2024. и 2025. годину број 401-00-05784/2022-03 од 01.07.2020.г. израђеним од стране Министарства финансија локални орган управе надлежан за финансије доставља директним корисницима средстава буџета локалне власти упутство за припрему буџета локалне власти.

Чланом 31 став 1 тачка 11 Закона о буџетском систему до 5. јула – министар финансија доставља упутство за припрему одлуке о буџету локалној власти.

Упутство које достављамо садржи основне економске претпоставке, смернице и параметре на основу којих директни корисници су у обавези да израде предлог финансијског плана за 2023. годину. На основу члана 41. Закона о буџетском систему директни корисници средстава буџета општине Врњачка Бања су у обавези да проследе својим индиректним корисницима, за које су надлежни, Упутство за припрему буџета локалне власти а ради израде предлога финансијских планова, и изврше њихово обједињавање и сачине предлог финансијског плана који ће доставити надлежном органу за финансије у остављаном року.

**1. ОСНОВНЕ ЕКОНОМСКЕ ПРЕТПОСТАВКЕ И СМЕРНИЦЕ ЗА ПРИПРЕМУ
НАЦРТА БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ - ПРОЈЕКЦИЈА ОСНОВНИХ
МАКРОЕКОНОМСКИХ ПОКАЗАТЕЉА ЗА 2023.Г. И НАРЕДНЕ ДВЕ ГОДИНЕ**

У наставку дајемо податке из докумената **Упутство за припрему одлуке о буџету локалне власти за 2023. годину и пројекција за 2024. и 2025. годину** које је објављено на интернет страници Министарства финансија:

Услед настале ситуације везане за енергетску кризу изазвану ратом у Украјини као и још увек присутну пандемију заразне болести COVID-19, Министарство финансија даје препоруку јединицама локалне самоуправе да приликом припремања одлука о буџету изврше распоред средстава у односу на обавезе чије измирење је приоритетно.

Полазећи од одредаба Закона о буџетском систему, којима је дефинисано да одлука о буџету јединице локалне самоуправе треба да буде креирана уз поштовање све четири класификације које сачињавају стандардни класификациони оквир за буџетски систем, према изворима финансирања, посебно указујемо па неопходност поштовања одредаба члана 2. тач. 7) и 8) Закона о буџетском систему којима су дефинисани директни и индиректни корисници буџетских средстава.

Оснивање корисника буџетских средстава мора да има утемељење у закону или другом пропису, у супротном сматраће се да није доследно спроведена одредба члана 2. тач. 7) и 8) Закона о буџетском систему, којима је дефинисан појам директних и индиректних корисника буџетских средстава,

У контексту исказивања установа као индиректних корисника буџетских средстава у одлуци о буџету, не могу се спајати установе које обављају различите делатности имајући у виду да су делатности које обављају ове установе уређене различитим прописима, као и да се коефицијенти и други елементи за обрачун и исплату плата запослених у установама утврђују у зависности од врсте делатности установе.

Такође, у складу са чланом 2. тачка 31) Закона о буџетском систему апропријације за индиректне кориснике буџетских средстава исказују се збирно по врстама индиректних корисника и наменама у оквиру раздела директног корисника који је, у буџетском смислу, одговоран за те индиректне кориснике буџетских средстава.

Законом о буџетском систему је прописано да одредбе закона којима се уређује коришћење и расподела сопствених прихода које остваре установе основане од стране локалне власти над којима оснивач, преко директних корисника буџетских средстава, врши законом утврђена права у погледу управљања и финансирања, престају да важе кад се за то створе технички услови.

С обзиром на то да је законодавац оставио могућност да установе до даљњег могу да користе сопствене приходе у складу са законом, надлежни орган треба да преиспита основаност и оправданост постојања рачуна сопствених прихода индиректних корисника буџетских средстава (установе културе, спорта и сл.) у случају када коришћење и расподела тих прихода није уређена посебним законима. Уколико буџетски корисник, у складу са посебним законима, остварује сопствене приходе надлежни орган локалне власти дужан је да води рачуна да тај корисник извршава расходе и издатке првенствено из тог и других извора, па тек онда из извора 01 – општи приходи и примања буџета (члан 52. Закона о буџетском систему).

Јавне приходе остварене по основу пружања услуга боравка деце у предшколским установама треба планирати на извору 01 - општи приходи и примања буџета. Како би предшколске установе могле да прате остварење ових прихода, односно извршавање обавеза родитеља по том основу, потребно је да надлежни орган јединице локалне самоуправе изводе о оствареним уплатама овог прихода на прописан рачун за уплату јавних прихода достављају предшколским установама. Уколико јединице локалне самоуправе поступе по наведеним препорукама, а при том у Табели 1 (Прилог 1) искажу средстава за плате запослених у предшколским установама на извору 04 - Сопствени приходи буџетских корисника, неопходно је да у образложењу одлуке о буџету наведу правни основ за планирање наведених расхода са тим извором финансирања.

У оквиру спровођења реформе јавних финансија започет је процес унапређења програмског модела буџета кроз увођење принципа родно одговорног буџетирања у буџетски процес. До 2024. године предвиђено је да се заокружи процес постепеног увођења родно одговорног буџетирања за све буџетске кориснике на свим нивоима власти, сходно члану 16. став 1. Закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“, број 103/15 и 72/19), путем плана његовог постепеног увођења који доноси покрајински секретаријат за финансије, односно орган надлежан за буџет јединице локалне

самоуправе. Имајући у виду наведену законску одредбу неопходно је да надлежни орган локалне власти на годишњем нивоу донесе план поступног увођења родно одговорног буџетирања, којим ће одредити једног или више корисника буџетских средстава и један или више програма опредељеног буџетског корисника за које ће се дефинисати (па нивоу програма и/или програмске активности) најмање један родно одговоран циљ и одговарајући показатељи/индикатори који адекватно мере допринос циља унапређењу равноправности између жена и мушкараца.

Израда грађанског буџета, као инструмента за повећање транспарентног исказивања на који начин и у које сврхе се користе јавна средства, представља својеврстан водич за грађане којима треба да се приближе надлежности и начин финансирања послова који се обављају у њиховим општинама и градовима. У циљу информисања и појашњења грађанима о начину трошења и за које сврхе се троше буџетска средства, потребно је да локална власт на једноставан и разумљив начин прикаже свој буџет грађанима са информацијама о буџетским приходима и примањима, расходима и издацима, изворима финансирања, буџетским корисницима и сл. и објави га на својој интернет страници.

Имајући у виду обавезу корисника буџета да на основу праћења спровођења програма, у складу са Упутством за праћење и извештавање о учинку програма, израђују годишњи извештај о учинку програма (за последњу завршену фискалну годину), односно извештај о учинку програма за првих шест месеци текуће фискалне године (полугодишњи извештај) и достављају надлежном органу у роковима предвиђеним буџетским календаром неопходно је, да би се адекватно мерио учинак потрошње и добијале информације које се користе за унапређење ефективности и ефикасности јавне потрошње, да се приликом дефинисања показатеља тежити ка томе да они задовоље критеријум СМАРТ. **Буџетски корисници дужни су да на својим интернет страницама објављују годишње финансијске извештаје и годишњи извештај о учинку програма, у складу са општим правилима о транспарентности.**

У складу са чланом 28. Закона о буџетском систему образложење одлуке о буџету садржи, између осталог, програмске информације које чине описи програма, програмских активности и пројеката корисника буџетских средстава, циљеве који се желе постићи у средњорочном периоду, као и показатеље учинака за праћење постизања наведених циљева.

Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС”, број 103/15) измењена је дефиниција наменских прихода, тако да су према усвојеном решењу наменски јавни приходи и примања дефинисани као јавни приходи, односно примања чије је коришћење и намена утврђена уговором о донацији, кредиту, односно зајму, као и средства самодоприноса чија се намена утврђује одлуком јединице локалне самоуправе.

У поступку припреме и доношења буџета, треба планирати расходе за реализацију мера и активности утврђених посебним законима, у оквиру одређених програма, програмских активности, односно пројеката, с тим што се исти могу извршавати само до висине апропријације утврђене одлуком о буџету, без обзира на то да ли су ови приходи остварени у већем или мањем обиму од планираног.

Уколико се у току године остваре наведени приходи у обиму већем од планираног актом у буџету, исти се могу користити и за извршавање других врста расхода, с обзиром на то да представљају опште приходе буџета којима се финансира јавна потрошња и који немају

претходно утврђену намену. Такође, планирање висине расхода за намене предвиђене посебним прописима (чије одредбе нису стављени ван снаге) у поступку припреме и доношења буџета за наредну годину није условљено висином остварења тих прихода у текућој години.

У складу са члапом 27а Закона о буџетском систему извршни орган локалне власти је одговоран за спровођење фискалне политике и управљање јавном имовином, приходима и примањима и расходима и издацима. Законом су уређена правила и начин на који ће се спроводити ова одговорност, односно утврђени су општи принципи, процедуре и правила одговорног фискалног управљања којих се требају придржавати органи локалне власти (члан 27б Закона). С обзиром на то да су, у циљу што ефикаснијег спровођења фискалне политике, Законом утврђена и фискална правила за локалну власт, односно Законом је утврђено ограничење у погледу висине стварања фискалног дефицита (члан 27ж Закона), фискални дефицит локалне власти може настати само као резултат јавних инвестиција и не може бити већи од 10% њених прихода у тој години.

Основне економске претпоставке и смернице за припрему предлога финансијског плана буџетског корисника и одлук о буџету локалне власти са средњорочним пројекцијама и инструкцијама у вези планирања прихода буџета

Правци фискалне политике у 2023. години

Привреда Србије је током две године глобалне кризе изазване пандемијом коронавируса остварила добре резултате, Кумулативни раст БДП у овом периоду износио је 6,4%, што представља један од најбољих резултата у Европи. Пакет економских мера током две кризне године допринео је повећању ликвидности привредних субјеката и олакшању пословања, док је кроз давања становништву подстицао домаћу тражњу и на тај начин индиректно утицао на економску активност. Поред ових привремених фактора који су позитивно допринели расту БДП дошло је и до структурних побољшања. Она се пре свега огледају у активирању нових и проширењу постојећих извозно конкурентних производних капацитета, као и у даљем убрзаном развоју путне и железничке инфраструктуре којима се трајно повећао потенцијал домаће привреде. Раст економске активности и пакет економске подршке резултирали су стабилним кретањима па тржишту рада. Очувана су радна места и зараде, како у приватном тако и у јавном сектору, а стопа незапослености у 2021. години била је испод предпандемијског нивоа. Истовремено, није нарушена ни унутрашња нити спољна равнотежа уз стабилан прилив СДИ које су обезбеђивале више него пуну покривеност дефицита текућег рачуна. Повећана експанзивност фискалне политике није угрозила одрживост јавних финансија. Боља наплата прихода, пре свега пореских, услед бржег од очекиваног раста привреде одразила се на очување фискалне стабилности.

Текућа макроекономска кретања почетком 2022. године генерално су на нивоу пројектованих али су изгледи значајно погоршани као последица новог глобалног шока изазваног сукобом у Украјини. Иако је у првом кварталу 2022. године остварен солидан економски раст изостали су значајнији негативни ефекти ових геополитичких дешавања на динамику домаће привредне активности. Међутим, ескалација сукоба и заостравање међународних економских и политичких односа, праћени рекордним ценама енергената и последично смањеној глобалној трговини и спољној тражњи, пеминовно ће се одразити и на домаћу економску активност у наредном периоду.

Основне макроекономске претпоставке за 2023. годину

	2022	2023
<i>БДП, млрд РСД</i>	6904,4	7465,2
<i>Стопа номиналног раста БДП, %</i>	10,1	8,1
<i>Стопе реалног раста БДП, %</i>	3,5	4,0
<i>Инфлација, просек периода, %</i>	9,2	5,3

Извор: Фискална стратегија за 2023. годину са пројекцијама за 2024. и 2025. годину

Циљеви фискалне политике су усмерени на одржање фискалне стабилности и смањење учешћа јавног дуга у БДП. Средњорочни фискални оквир предвиђа постепено смањење дефицита опште државе на ниво од 0,5% БДП до 2025. године и пад учешћа јавног дуга на 50,7% БДП. Пројекције фискалних агрегата у периоду од 2023. до 2025. године заснивају се на пројекцијама макроекономских показатеља за наведени период, планираној пореској политици која подразумева даље усаглашавање са законима и директивама ЕУ и фискалним и структурним мерама, укључујући и даљу реформу великих јавних предузећа. У 2023. години предвиђен је дефицит у износу од 1,5% БДП. Одговорном фискалном политиком у предпандемијском периоду створен је значајан фискални простор који је омогућио пакете мера у склопу борбе против ефеката кризе изазване пандемијом током 2020. и 2021. године. У овој и наредној години не очекује се истоветан утицај пандемије који би захтевао сличан пакет мера, али ће ситуација у Украјини и међународни односи који се формирају као реакција на њу снажно утицати на економска кретања. У 2022. години су већ почеле да се примењују мере које би требало да амортизују шокове настале из ове кризе. Реакција фискалне политике у наредном периоду, креиране мере и њихове фискалне импликације биће дизајниране тако да не угрозе стабилност јавних финансија и темпо смањења јавног дуга, затим да одрже животни стандард становништва и помогну привредни развој, али и да осигурају флексибилност реакције на евентуално снажнији удар кризе. Располовив фискални простор у 2023. години биће опредељен за наставак реализације приоритетних капиталних инвестиција, повећање пензија и плата у јавном сектору.

Приликом планирања прихода локална власт је у обавези да исте реално планира, тј. потребно је поћи од остварења прихода за три квартала у 2022. години и њихове процене за задњи квартал те године, што представља основ за њихово увећање, при чему укупан раст прихода не сме да буде већи од номиналног раста БДП (пројектован номинални раст у 2023. години од 8,1%). Изузетно, локална власт може планирати већи обим прихода, с тим што је у том случају дужна да у образложењу одлуке о буџету наведе разлоге за такво поступање, као и да образложи параметре (кретање запослености, просечне зараде, очекиване инвестиционе активности, промене у степену наплате пореза на имовину итд.) коришћене за пројекцију таквих прихода.

Уколико локална власт очекује приходе по основу донација, апропријације прихода и расхода (извор финансирања 05 и 06) може планирати у складу са очекиваним износом ових средстава. Апропријације прихода и примања, расхода и издатака из извора финансирања 07 - Трансфери од других нивоа власти, 08 - Добровољни трансфери од физичких и правних лица и 09 - Примања од продаје нефинансијске имовине могу се планирати у складу са реално очекиваним приливом средстава по тим основама.

Ненаменске трансфере јединице локалне самоуправе треба да планирају у истом изпосу који је био опредељен Законом о буџету Републике Србије за 2022. годину („Службени гласник РС”, број 110/21).

У складу са чланом 5. Закона о буџетском систему приходи и примања исказују се у укупно оствареним износима, а расходи и издаци у укупно извршеним износима. Правилником о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна прописани су рачуни за уплату јавних прихода, тако да сви јавни приходи и примања којима се финансирају надлежности локалне власти треба да буду уплаћени на рачуне прописане за уплату јавних прихода, чиме би се испоштовало уставно начело бруто принципа (члан 92. Устава Републике Србије), а не на подрачуне корисника буџетских средстава.

Доношење одлуке о локалним комуналним таксама за 2022. годину

Одредбом члана 15в Закона о финансирању локалне самоуправе („Службени гласник РС”, бр. 62/2006, 47/2011, 93/2012, 99/2013 - усклађени дин. изн., 125/2014 - усклађени дин. изн., 95/2015 - усклађени дин. изн., 83/2016, 91/2016 - усклађени дин. изн., 104/2016 - др. закон, 96/2017 - усклађени дин. изн., 89/2018 - усклађени дин. изн., 95/2018 - др. закон, 86/2019 - усклађени дин. изн., 126/2020 - усклађени дин. изн., 99/2021 - усклађени дин. изн. и 111/2021 - др. закон - у даљем тексту: Закон) прописано је да се највиши износи локалне комуналне таксе за држање моторних друмских и прикључних возила, осим пољопривредних возила и машина усклађују годишње, са годишњим индексом потрошачких цена који објављује републички орган надлежан за послове статистике.

Највише износе локалне комуналне таксе, усклађене са годишњим индексом потрошачких цена утврђује Влада, сагласно члану 15в став 4. Закона, а исти се објављују у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Такође, указујемо да локална комунална такса за држање моторних друмских и прикључних возила, осим пољопривредних возила и машина, мора бити усклађена са чланом 1) Закона о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС”, бр. 41/2009, 53/2010, 101/2011, 32/2013 - одлука УС, 55/2014, 96/2015 - др. закон, 9/2016 - одлука УС, 24/2018, 41/2018, 41/2018 - др. закон, 87/2018, 23/2019 и 128/2020 - др. закон), односно са Правилником о подели моторних и прикључних возила и техничким условима за возила у саобраћају на путевима („Службени гласник РС”, бр. 40/12...70/18, 95/18, 104/18, 93/19, 2/20 и 64/21), донетим на основу члана 7. став 2. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, тако да је потребно ускладити врсте возила са наведеним законом и правилником, а висину комуналне таксе за та возила утврдити у оквиру усклађених највиших износа ове локалне комуналне таксе, како би полицијске управе без проблема вршиле наплату овог локалног јавног прихода.

Имајући у виду да према члану 32. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС”, број 129/07, 83/14 - др.закон, 101/16 - др.закон и 47/18) скупштина јединице локалне самоуправе, у складу са законом, између осталог, утврђује стопе изворних прихода, као и начин и мерила за одређивање висине локалних такси и накнада, јединице локалне самоуправе су у обавези да, приликом одређивања висине локалних комуналних такси, имају у виду члан 91. Устава Републике Србије, према коме се обавеза плаћања пореза и других дажбина заснива на економској моћи обвезника. У складу са тим, јединице локалне самоуправе су у обавези да одреде висину локалних комуналних такси која неће угрозити нормално функционисање обвезника.

Такође, актом којим се утврђују локалне комуналне таксе не може се прописивати таксени основ, односно проширивати предмет таксене обавезе утврђене законом, с обзиром да би то за последицу имало неусклађеност одлуке са Уставом и законом.

2. ОПИС ПЛАНИРАНЕ ПОЛИТИКЕ ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ

Пројектована макроекономска политика утврђена Пројекцијом основних макроекономских показатеља за 2023.г. која је објављана на web-сајту Министарства финансија представља полазну основу у планирању буџета Општине Врњачка Бања за 2023.г. као и за 2024.г. и 2025.г.

Услед настале ситуације везане за енергетску кризу изазвану ратом у Украјини као и још увек присутну пандемију заразне болести COVID-19, Министарство финансија даје препоруку јединицама локалне самоуправе да приликом припремања одлука о буџету изврше распоред средстава у односу на обавезе чије измирење је приоритетно.

Планира се консолидација буџета Општине Врњачка Бања у циљу успостављања одрживог нивоа расхода корисника буџетских средстава у односу на остварене приходе у условима новонастале ситуације. У погледу висине пореских оптерећења корекције ће се извршити у складу са параметрима макроекономске политике централног нивоa власти.

Један од приоритета биће рационализација пословања на свим нивоима као и доследно поштовање Закона о буџетском систему, Закона о јавним набавкама и трезорског начина пословања. Рад на изради пројеката са којима је могуће аплицирати код одређених финансијских фондова за њихову реализацију а који су у функцији развоја комуналне инфраструктуре и развоја заједнице уопште. Планира се даље повећање нивоа квалитета општих јавних услуга према грађанима код свих јавних институција чији је оснивач општина.

У наредном периоду настојаће се да се одржи повољна клима за инвестирање у Врњачкој Бањи како би се подигао ниво привредне активности и повећао стандард и запосленост грађана. У социјалном делу локалне политике планира се одрживост успостављених института у складу са расположивим могућностима буџета.

Предуслови за пројекцију ових локалних параметара су остварење општих макроекономских параметара и политика које се планирају са нивоа Републике Србије.

3. ПРОЦЕНЕ ПРИХОДА И ПРИМАЊА И РАСХОДА И ИЗДАТАКА БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ ЗА 2023.Г. И ДВЕ НАРЕДНЕ ГОДИНЕ

Приликом планирања прихода локална власт је у обавези да исте реално планира, тј. потребно је поћи од остварења прихода за три квартала у 2022. години и њихове процене за задњи квартал те године, што представља основ за њихово увећање, при чему укупан раст прихода не сме да буде већи од номиналног раста БДП (пројектован номинални раст у 2023. години од 8,1%). Изузетно, локална власт може планирати већи обим прихода, с тим што је у том случају дужна да у образложењу одлуке о буџету наведе разлоге за такво поступање, као и да образложи параметре (кретање запослености, просечне зараде, очекиване инвестиционе активности, промене у степену наплате пореза на имовину итд.) коришћене за пројекцију таквих прихода.

Уколико локална власт очекује приходе по основу донација, апропријације прихода и расхода (извор финансирања 05 и 06) може планирати у складу са очекиваним износом ових средстава. Апропријације прихода и примања, расхода и издатака из извора финансирања 07 - Трансфери од других нивоа власти, 08 - Добровољни трансфери од физичких и правних лица и 09 - Примања од продаје нефинансијске имовине могу се планирати у складу са реално очекиваним приливом средстава по тим основама.

У складу са чланом 5. Закона о буџетском систему приходи и примања исказују се у укупно оствареним износима, а расходи и издаци у укупно извршеним износима. Правилником о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна прописани су рачуни за уплату јавних прихода, тако да сви јавни приходи и примања којима се финансирају надлежности локалне власти **треба да буду уплаћени на рачуне прописане за уплату јавних прихода**, чиме би се испоштовало уставно начело бруто принципа (члан 92. Устава Републике Србије), а не на подрачуне корисника буџетских средстава.

У 2023.г. очекује се раст изворних локалних прихода из разлога већег обухвата обвезника пореза на имовину.

4. ОБИМ СРЕДСТАВА КОЈИ МОЖЕ ДА САДРЖИ ПРЕДЛОГ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ДИРЕКТНИХ И ИНДИРЕКТНИХ КОРИСНИКА СРЕДСТАВА БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ ЗА БУЏЕТСКУ 2023.Г. СА ПРОЈЕКЦИЈАМА ЗА ДВЕ НАРЕДНЕ ФИСКАЛНЕ ГОДИНЕ

У складу са смерницама и параметрима пројектоване макроекономске политике који су садржани у овом упутству, као и на основу пројекција реалних прихода буџета Општине Врњачка Бања утврђују се лимити расхода буџетских корисника за 2023.г. и две наредне године. У наставку дајемо табеларни преглед ових лимита.

Р.бр.	Буџетски корисник	Лимити за планирање финансијског плана за 2023.г.	Лимити за планирање финансијског плана за 2024.г.	Лимити за планирање финансијског плана за 2025.г.
1	Скупштина општине	38.419.000	41.531.000	44.895.000
2	Председник општине и	42.516.000	45.960.000	49.683.000
3	Општинско веће	8.708.000	9.414.000	10.176.000
4	Општинско правобранилаштво	23.051.000	24.918.000	26.936.000
5	Општинска управа	751.230.000	812.080.000	877.858.000
5.1.	Дом здравља "Др Никола Џамић"	10.245.000	11.075.000	11.972.000
5.2.	Црвени крст	6.403.000	6.922.000	7.483.000
5.3.	Општинска јавна агенција	102.450.000	110.748.000	119.719.000

5.4.	ОШ "Попински борци"	26.893.000	29.071.000	31.426.000
5.5.	ОШ "Младост"	7.427.000	8.028.000	8.678.000
5.6.	ОШ "Бранко Радичевић"	14.343.000	15.505.000	16.761.000
5.7.	ОШ "Бане Миленковић"	8.707.000	9.412.000	10.174.000
5.8.	Гимназија	8.963.000	9.689.000	10.474.000
5.9.	Угоститељско туристичка школа	12.805.000	13.842.000	14.963.000
5.10.	Центар за социјални рад (материјални трошкови)	2.048.000	2.214.000	2.393.000
5.11.	Центар за социјални рад (права)	12.805.000	13.842.000	14.963.000
5.12.	ЈКП "Бањско зеленило и чистоћа"	64.031.000	69.218.000	74.825.000
5.13.	Програм подстицаја у пољопривреди	12.805.000	13.842.000	14.963.000
5.14.	Установа Културни центар	57.628.000	62.296.000	67.342.000
5.15.	Библиотека "Др Душан Радић"	29.454.000	31.840.000	34.419.000
5.16.	Предшколска установа "Радост"	204.899.000	221.496.000	239.437.000
5.17.	Установа Туристичка организација	64.031.000	69.217.000	74.824.000
5.18.	Установа Спортски центар	83.240.000	89.982.000	97.270.000
5.19.	МЗ Врњачка Бања	640.000	692.000	748.000
5.20.	МЗ Ново Село	640.000	692.000	748.000
5.21.	МЗ Грачац	640.000	692.000	748.000
5.22.	МЗ Вранеша	640.000	692.000	748.000
5.23.	МЗ Вукушица	640.000	692.000	748.000
5.24.	МЗ Врњци	640.000	692.000	748.000
5.25.	МЗ Руђинци	640.000	692.000	748.000
5.26.	МЗ Подунавци	640.000	692.000	748.000
5.27.	МЗ Штулац	640.000	692.000	748.000

5.28.	МЗ Рсавци	640.000	692.000	748.000
5.29.	МЗ Станишинци	640.000	692.000	748.000
5.28.	МЗ Отроци	640.000	692.000	748.000
УКУПНО:		1.600.781.000	1.730.446.000	1.870.610.000

У Упутству које је доставило Министарство финансија нису посебно исказани параметри за планирање у 2024 и 2025.г. Из овог разлога уз уважавање чињенице да у овом тренутку јако је неизвесно одредити такве параметре јер су ризици велики за прецизније планирање, те у планске сврхе за планирање расхода у 2024 и 2025.г. користимо параметер из 2023.г. од 8,1% и за 2024 и за 2025.г.

У оквирима лимита који су одређени директним и индиректним корисницима у наставку дајемо и параметре за планирање расходне стране финансијских планова по економским класификацијама:

Имајући у виду величину потребног фискалног прилагођавања, у овом упутству утврђују се смернице за планирање појединих категорија расхода и издатака, као и ограничења расхода и издатака корисника буџетских средстава.

Приликом планирања обима средстава, односно лимита расхода и издатака за сваког буџетског корисника, локални орган управе надлежан за финансије **мора реално да их планира, у складу са законом, односно да пође од њиховог извршења у овој години, као и планираних политика у наредном периоду.**

Планирање масе средстава за плате запослених у 2023. години

1. Законско уређење плата

Плате запослених у јавном сектору уређене су Законом о систему плата запослених у јавном сектору („Службени гласник РС”, број 18/2016, 108/2016, 113/2017, 95/2018, 86/2019, 157/2020 и 123/2021).

Плате запослених код корисника буџета локалне власти уређене су и у складу са Законом о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС”, бр. 34/01, 62/06...113/17 - др.закон), Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима („Службени гласник РС”, бр. 44/2008 - пречишћен текст, 2/2012, 113/2017 - др. закон, 23/2018, 95/2018 - др. закон, 86/2019 - др. закон, 157/2020 - др. закон и 123/2021 - др. закон).

Приликом обрачуна и исплате плата за запослене у предшколским установама и другим јавним службама (установе културе) не примењује се Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима, већ Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама („Службени гласник РС”, бр. 44/01... 157/20-др.закон, 19/21 и 48/21).

2. Законом уређена основица за обрачун плата

Приликом обрачуна и исплате плата запослених код корисника буџета локалне власти примењују се основице према закључцима Владе Републике Србије, до почетка примене одредаба Закона о систему плата запослених у јавном сектору.

3. Планирање масе средстава за плате у одлукама о буџету за 2023. годину

Средства за плате задржана су на нивоу средстава планираних Законом о буџету Републике Србије за 2022. годину, а евентуална корекција износа планираних средстава за плате извршиће се у току буџетске процедуре на основу ревидиране Фискалне стратегије, измена и допуна Закона о буџетском систему и процене потребних средстава за расходе за запослене за 2023. годину.

Средства за плате се планирају на бази броја запослених који раде, а не систематизованог броја запослених.

Уколико локална власт не планира у својим одлукама о буџету за 2023. годину и не извршава укупна средства за обрачун и исплату плата на начин како је наведено, министар надлежан за послове финансија може привремено обуставити пренос трансферних средстава из буџета Републике Србије, односно припадајућег дела пореза на зараде и пореза на добит правних лица, док се висина средстава за плате не усклади са наведеним ограничењем.

Министар надлежан за послове финансија ближе ће уредити начин и садржај извештавања о планираним и извршеним средствима за исплату плата и структуру расхода за запослене на економским класификацијама 413-416 у 2023. години.

Средства која су била планирана за новозапошљавање у 2023. години не могу се користити за повећање плата запослених који већ раде.

Као и у претходним годинама, и у буџетској 2023. години не треба планирати обрачун и исплату поклона у новцу, божићних, годишњих и других врста награда, бонуса и примања запослених ради побољшања материјалног положаја и побољшања услова рада предвиђених посебним и појединачним колективним уговорима, за директне и индиректне кориснике буџетских средстава локалне власти, као и друга примања из члана 120. став 1. тачка 4. Закона о раду („Службени гласник РС”, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17-УС, 113/17 и 95/18-аутентично тумачење) осим јубиларних награда за запослене који су то право стекли у 2023. години и новчаних честитки за децу запослених.

Такође, у 2023. години не могу се исплаћивати запосленима код директних и индиректних корисника буџетских средстава локалне власти, награде и бонуси који према међународним критеријумима представљају нестандартне, односно нетранспарентне облике награда и бонуса.

Остале економске класификације у оквиру групе 41 - Расходи за запослене, планирати крајње рестриктивно.

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗИ

Група конта 41 – Расходи за запослене

Локална власт је у обавези да у одлуци о буџету за 2023. годину, у делу буџета који садржи норме битне за извршење буџета, у посебној одредби исказе број запослених на неодређено и одређено време, за које су у буџету локалне власти обезбеђена средства.

Уколико се изменама или допунама Одлуке о буџету локалне власти мењају подаци достављени у Прилогу 1, неопходно је доставити измењене (допуњене) табеле са образложењем и документацијом која потврђује да је било неопходно извршити одређене промене у односу на усвојену Одлуку о буџету.

Табела 1. је табела са податком о броју запослених у 2022. години и планираним бројем запослених у 2023. години, по корисницима буџета локалне власти, на економским класификацијама 411 и 412, по изворима финансирања.

Табела Т1 се аутоматски попуњава подацима из табела Т1.1, Т1.2 и Т1.3 које је потребно попунити.

1. Т1 - Укупан број запослених чије се плате финансирају из свих извора на економским класификацијама 411 и 412;
2. Т1.1 - Број запослених чије се плате финансирају из извора 01 на економским класификацијама 411 и 412;
3. Т1.2 - Број запослених чије се плате финансирају из извора 04 на економским класификацијама 411 и 412;
4. Т1.3 - Број запослених чије се плате финансирају из извора 05-08 на економским класификацијама 411 и 412.

Табеле Т1.1, Т1.2 и Т1.3 попуњавају се тако што се попуњавају колоне "број запослених на неодређено време" и "број запослених на одређено време" по корисницима и то само у редовима са празним ћелијама. Осенчене ћелије се не попуњавају.

Указујемо да је обавезно да образложење Одлуке о буџету садржи Табелу 2 (у Прилогу 1. Упутства), у којој је неопходно попунити, упоредо по корисницима буџета локалне власти, на економским класификацијама 411 и 412, по изворима, следеће:

1. маса средства за плате исплаћена за период I-X у 2022. години и планирана пројекција за период XI-XII у 2022. години у складу са одредбама члана 45. Закона о буџету Републике Србије за 2022. Годину
2. маса средства за плате исплаћена за август 2022. године и
3. планирана средства за плате за 2023. годину.

Приликом попуњавања Табеле 2. попуњавају се само колоне са масом средстава за плате по корисницима и изворима, тако што се уноси износ масе средстава само у редовима са празним ћелијама, а осенчене ћелије се не попуњавају. Колоне са бројем запослених се аутоматски попуњавају подацима из табеле Т1.

Табела 3. је табела са бројем запослених чије се плате исплаћују из буџета са осталих економских класификација.

Табела 4. представља приказ планираних и исплаћених средстава у 2022. години - планираних средстава у 2023. години на економској класификацији 416, као и пратећи број запослених по овом основу. Напомињемо да се у овој табели приказују планирана/исплаћена средства за јубиларне награде и/или по другом основу, при чему је потребно у табели нагласити који је основ у питању (награде и сл.).

Табела 5. односи се на преглед броја запослених и средства за плате у 2023. години по звањима и занимањима у органима јединица локалне власти, а у којој је потребно унети коефицијенте, додатке за минули рад, додатке за прековремени рад и приправност и број запослених у органима и организацијама локалне власти.

Табела 6. односи се на преглед исплаћених средстава на економским класификацијама 413-416 у 2022. години, као и планираним средствима у 2023. години.

Табела 7. односи се на преглед броја запослених на неодређено и одређено време у 2023. години, по кварталима. Након истека сваког квартала потребно је да попуњену табелу доставите органу управе надлежном за финансије.

Штампани формат табела Прилога 1- Преглед броја запослених и средстава за плате, треба имати печат и потпис одговорног лица као и број телефона.

Група конта 42 - Коришћење услуга и роба

У оквиру групе конта која се односе на куповину роба и услуга, потребно је реално планирати средства за ове намене у 2023. години, водећи рачуна да се не угрози извршавање сталних трошкова (421 - Стални трошкови).

Препорука је да буџетски корисници у буџетској процедури преиспитају и потребу смањења других накнада за рад, које нису обухваћене Законом (уговори о делу, уговори о привремено повременим пословима и др).

Посебно је приликом планирања ове групе конта потребан крајње реалан приступ У са аспекта Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („Службени гласник РС”, бр. 119/12, 68/15, 113/17, 91/19 и 41/21).

Група конта 45 - Субвенције

У оквиру оквиру субвенција неопходно је преиспитати све програме по основу којих се додељују субвенције. Приликом планирања средстава за субвенције и њихових намена посебно треба имати у виду све прописе који се тичу државне помоћи.

Група конта 48 - Остали расходи

Приликом планирања наведених расхода, треба имати у виду да се услед недовољног износа средстава на економској класификацији 483 - Новчане казне и пенали по решењу судова, иста повећава смањењем осталих економских класификација, на којима је, због наведеног, неопходно прилагодити преузимање обавеза, како би се на тај начин спречило стварање доцњи.

Финансијска помоћ Европске уније (ИПА I и ИПА II)¹

Један од извора финансирања пројеката на локалном нивоу је и финансијска помоћ Европске уније, у оквиру спровођења помоћи према правилима инструмента претприступне помоћи (ИПА I и ИПА II), а у складу са Законом о потврђивању Оквирног споразума између Владе Републике Србије и Комисије Европских заједница (ИПА I), („Службени гласник РС – међународни уговори“, број: 124/07) и Закона о потврђивању Оквирног споразума између Републике Србије и Европске комисије о правилима за спровођење финансијске помоћи Европске уније Републици Србији у оквиру инструмента за претприступну помоћ (ИПА II) ("Службени гласник РС – међународни уговори" број: 19/14).

На основу Финансијског споразума потписаног 6. јуна 2014. године, између Владе Републике Србије и Европске комисије, који се односи на Национални програм за Србију за 2013. годину И оквиру ИПА компоненте Помоћ у транзицији и изградња институција за реализацију годишњег Националног програма, за спровођење пројеката претприступне помоћи неопходно је обезбедити одговарајући износ средства националног учешћа.

Директни корисници средстава буџета локалне власти, у случају када су крајњи корисници програма и пројекта, дужни су да обезбеде износ националног учешћа према правилима уговарања и набавки које дефинише и објављује Европска комисија за спровођење спољних акција (тзв. PRAG правила²). Процедuru јавних набавки спроводи Тело за уговарање³ (Министарство финансија - Сектор за уговарање и финансирање програма из средстава ЕУ).

За сваки уговор у оквиру програма и пројекта предвиђа се национално учешће у следећим пропорцијама⁴: у износу од најмање 10% од укупне вредности буџета који се односи на техничку помоћ – уговори о услугама; у износу од најмање 15% од укупне вредности буџета који се односи на инвестиције (инфраструктурни радови и набавка опреме) – уговори о набавци и уговори о радовима; у износу од најмање 10% од укупне вредности уговора који се односе на „грант“ шеме без обзира да ли се активности односе на институционалну изградњу или инвестиције.

□ моменту планирања финансијских средстава намењених за национално учешће на локалном нивоу у оквиру одобрених пројеката и програма, потребно је поштовати следећа правила:

Корисници буџетских средстава одговорни су за правилно планирање, у складу са предвиђеном динамиком спровођења, износа расхода и/или издатака за финансирање учешћа Републике Србије у спровођењу финансијске помоћи ЕУ⁵;

Буџетски корисници, који не испланирају довољан износ средстава за финансирање учешћа Републике Србије у спровођењу финансијске помоћи ЕУ, морају да изврше преусмеравање средстава са других својих апропријација и/или програма⁶;

Средства планирана за финансирање учешћа Републике Србије у спровођењу финансијске помоћи ЕУ не могу се користити у друге сврхе;

Имајући у виду да је реализација годишњег ИПА програма вишегодишња и да се не подудара са националном буџетском годином, потребно је распоредити одређена средства из једне године буџета ЕУ у неколико година буџета Републике Србије у складу са Планом јавних набавки⁷ и уговором дефинисаном динамиком спровођења⁸;

Буџетски корисници расходе и/или издатке планирају у оквиру шифре пројеката и програма за које је предвиђено финансирање из извора 01 – општи приход буџета (за део којим се финансира национално учешће).

— © У складу са Оквирним споразумом и Оквирним споразумом за ИПА II, Република Србија мора да обезбеди средства за надокнаду нерегуларно утрошених средстава (као последицу неправилности или превара), у случају када није могуће наплатити настале дугове, па у складу са наведеним, буџетски корисници планирају и расходе и/или издатке на име покрића надокнаде нерегуларно утрошених средстава. Износ на име покрића надокнаде нерегуларно утрошених средстава се процењује на најмање 1% укупне планиране годишње реализације пројекта/секторског програма на економској класификацији 485 - Накнада штете за повреде или штету нанету од стране државних органа, у оквиру шифре програма и пројекта. Буџетски корисници могу, у складу са проценом, планирати и већи износ од минималног. Буџетски корисници планирају средства за ове намене пропорционално свом учешћу у годишњој реализацији пројекта/секторског програма.

© У случају да су буџетски корисници потписници уговора о бесповратним средствима (грантова) одговорни су и за планирање трошкова на извору 01 на име насталих нерегуларности.

- © Приликом планирања средстава за национално учешће **не треба** у предлогу финансијских планова урачунавати трошкове ПДВ⁹.
- © Буџетски корисници **одговорни** су и за планирање трошкова на извору 01 на име камата због кашњења у плаћању и пенала/казни које настају приликом спровођења програма и пројекта.
- © За уговоре о радовима чији се завршетак очекује у току 2022. године неопходно је да буџетски корисници планирају већи износ националног учешћа на име трошкова за додатне и/или непредвиђене радове, у складу са процењеном вредношћу додатних и/или непредвиђених радова.
- © За *FIDIC* уговоре о радовима неопходно је да у 2022. години буџетски корисници планирају средства на извору 01 за покриће трошкова комисије за решавање спорова. Минимални износ по пројекту/уговору треба да износи 15.750,00 евра. Буџетски корисници могу, у складу са проценом, планирати и већи износ од минималног.
- © У складу са Финансијским споразумом који се односи на Национални програм за Србију за 2013. годину у оквиру ИПА компоненте Помоћ у транзицији и изградња институција, као и у складу са Планом јавних набавки Сектора за уговарање и финансирање програма из средстава ЕУ, Министарства финансија и уговором дефинисаном динамиком спровођења, буџетски корисници локалне власти у обавези су да обезбеде средства националног учешћа.

⁹ У складу са чланом 24, став 1, тачка 16а Закона о ПДВ

- Укључени износи за покриће трошкова комисије за решавање спорова и додатни трошкови.

7. Смернице за исказивање издатака за капиталне пројекте

Класа 5 - Издаци за нефинансијску имовину

У циљу ефикасног планирања, важно је да корисници расходе за текуће поправке и одржавање зграда, објеката и опреме (за молерске, зидарске радове, поправке електронске и електричне опреме, замена санитарија, радијатора и сличне послове), којима се чува употребна вредност зграда, објеката и опреме у стању које је било у тренутку изградње, односно реконструкције и којима се не увећава њихова инвестициона вредност планирају на апропријацији економске класификације 425 - Текуће поправке и одржавање, док се средства за капитално одржавање (значајни, дугорочни радови на реновирању и унапређењу постојећих објеката и опреме, адаптација, реконструкција, санација и др.) планирају на контима класе 5.

Приликом планирања и реализације капиталних пројекта јединице локалне самоуправе треба увек да имају у виду период који је потребан за реализацију пројекта и динамику плаћања који прати исти, те да сходно наведеном размотре могућност вишегодишњег финансирања истих, а у циљу спречавања оптерећења буџета.

Такође, приликом приказивања издатака за капиталне пројекте у буџету за 2023. годину и наредне две године, потребно је приказати не само оне капиталне пројекте који ће бити започети у 2023. години, већ и оне који су започети у претходним годинама а чија је реализација у току и при томе навести све релевантне податке везане за исте (годину почетка финансирања, годину завршетка финансирања, укупну вредност пројекта, изворе финансирања, тј. приходе из буџета, трансфере од других нивоа власти итд..

Капитални пројекти

Капитални пројекти су пројекти изградње и капиталног одржавања зграда и грађевинских објеката инфраструктуре од интереса за Републику Србију, односно локалну власт укључујући услуге пројектног планирања које је саставни део пројекта, обезбеђивање земљишта за изградњу, као и пројекти који подразумевају улагања у опрему, машине и другу нефинансијску имовину, а у функцији су јавног интереса.

Капитални пројекти планирају се и укључују у буџет у складу са одредбама Уредбе о управљању капиталним пројектима („Службени гласник РС”, бр. 51/19) и Правилника о садржини, роковима и поступку достављања инвестиционе документације за капиталне пројекте („Службени гласник РС”, бр. 18/18).

1 Информациони систем за праћење, контролу и извештавање о извршењу буџета јединица локалних самоуправа

Почетком 2021. године, у оквиру Управе за трезор почео је са радом нови информациони систем за праћење, контролу и извештавање о извршењу буџета јединица локалних самоуправа.

Систем пружа увид у Одлуке о буџету јединица локалних самоуправа, увид о расположивим средствима по утврђеним апропријацијама као и контролу извршења до износа расположивих апропријација. Праћење, контрола и извештавање врши се по свим елементима буџетске класификације у складу са чланом 29. Закона о буџетском систему.

Евидентирањем расхода и издатака на основу података из платног промета Управе за трезор обезбеђује се дневно праћење усклађености коришћења средстава у односу на усвојене Одлуке о буџету, не ремети се надлежност локалних власти у извршавању својих буџета и онемогућава се реализација плаћања која нису у складу са расположивим износима на апропријацијама.

Функционалности система омогућавају извршавање следећих активности:

- Регистрацију корисника и администрацију корисничких налога;
- Учитавање шифарника буџетских класификација и шифарника платног промета;
- Учитавање приходних и расходних апропријација утврђених Одлуком о буџету, Изменама и допунама Одлуке о буџету јединице локалне самоуправе, као и актом о привременом финансирању;
- Учитавање промена над апропријацијама током буџетске године;
- Аутоматско преузимање података о прослеђеним и реализованим платним налозима из платног промета Управе за трезор;
- Контролу и одбијање платних налога који би довели до нарушавања расположивих износа на утврђеним апропријацијама;
- Преглед и сравњење непрепознатих уплата и исплата у систему;
- Преглед података о блокираним корисницима јединица локалних самоуправа по основу принудне наплате;
- Извештавање.

Јединице локалне самоуправе учитавањем структурираних фајлова достављају податке о утврђеним апропријацијама, променама апропријација у току буџетске године, повраћајима и прекњижавању погрешно евидентираних расхода и издатака, односно прихода и примања. Извршавање платних трансакција врши се у складу прописаном структуром позива на број задужења Правилника о изменама и допунама Правилника о начину и поступку обављања

платног промета у оквиру консолидованог рачуна трезора („Сл. Гласник РС“, број: 91/2021). Шифарник мапирања шифре програмске класификације за аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе је саставни део Правилника и Упутства за припрему одлуке о буџету локалне власти.

Имајући у виду наведено, Министарство финансија указује свим локалним властима да је чланом 4. став 4. Закона о буџетском систему („Сл. Гласник РС“, бр. 54/2009, 73/2010... и 149/2020), између осталог прописано да се приликом припреме и извршења буџета мора поштовати принцип тачности, тј. да приходи и расходи у буџету морају бити приказани у буџету у потпуности и што тачније како не би долазило до одступања између буџета као плана прихода и примања, односно расхода и издатака с једне стране и његове реализације са друге стране.

С тим у вези, Министарство финансија указује свим локалним властима да је чланом 6. став 2. Закона о буџетском систему прописана одговорност скупштине локалне власти за доношење буџета, док је чланом 7. став 2. истог закона прописана одговорност надлежног извршног органа локалне власти за извршење буџета локалне власти.

Сходно наведеном јединице локалне самоуправе имају одговорност у погледу тачности података које уносе у ИСИБ АП ЈЛС, тј. да исти морају у свему одговарати усвојеној Одлуци о буџету, изменама и допунама Одлуке о буџету (ребалансу) и акту о привременом финансирању, као и обавезу да приликом извршења буџета у свему поступају у складу са важећим законским прописима.

Према томе, потребно је да све локалне власти, након учитавања података у систему, обавезно изврше проверу исправности истих и да не врше плаћања са буџетских линија код којих постоји неслагање са усвојеном Одлуком о буџету.

Исправке погрешно унетих података могу се извршити само кроз усвајање измена и допуна Одлука о буџету и учитавањем утврђених апропријација са шифром разлога 02 у систему.

Капитални пројекти

Капитални пројекти су пројекти изградње и капиталног одржавања зграда и грађевинских објеката инфраструктуре од интереса за Републику Србију, односно локалну власт укључујући услуге пројектног планирања које је саставни део пројекта, обезбеђивање земљишта за изградњу, као и пројекти који подразумевају улагања у опрему, машине и другу нефинансијску имовину, а у функцији су јавног интереса.

Капитални пројекти планирају се и укључују у буџет у складу са одредбама Уредбе о садржини, начину припреме и оцене, као и праћењу спровођења и извештавању о реализацији капиталних пројеката („Службени гласник РС“, бр. 63/17) и Правилника о садржини, роковима и поступку достављања инвестиционе документације за капиталне пројекте („Службени гласник РС“, бр. 18/18).

Програмска структура буџета

Унапређење буџетског процеса кроз примену програмског буџетирања представља део реформе управљања јавним финансијама којим се ставља нагласак на утврђивање приоритета и оптимизацију потрошње у циљу подстицања привредног раста и ефикасног пружања квалитетних услуга јавне управе.

Упутство за израду програмског буџета, као и Анекс 5 којим је дефинисана униформна програмска структура буџета ЈЛС за израду одлуке о буџету ЈЛС за 2021. годину и документ који садржи циљеве програма и програмских активности и листу униформних индикатора могу се наћи на сајту Министарства финансија (www.mfin.gov.rs).

Уколико се услед нових надлежности или специфичних околности појави потреба за отварањем нове програмске активности која није део униформне програмске структуре из Анекса 5, ЈЛС упућује захтев Министарству финансија за отварање нове програмске активности. Министарство финансија разматра поднети захтев и обавештава ЈЛС да ли је нова програмска активност одобрена или одбијена. Ако је програмска активност одобрена Министарство финансија додељује шифру програмске активности и нова програмска активност постаје саставни део униформне програмске структуре из Анекса 5. ЈЛС достављају захтеве за отварање нове програмске активности на обрасцу број 1. из Анекса 5.

Прелазак са линијског буџета на програмски буџет, значајно је утицао на измену начина израде финансијских планова, извршење буџета као и праћење извршења буџета. Прелазак на програмски буџет, праћење извршења тог буџета, извршење рекламација, рефундација и повраћаја средстава из буџета, захтева и промену структуре елемента „**позив на број задужења**“ на платним налозима које испостављају корисници буџетских средстава. Из наведених разлога, а ради ефикасног праћења извршења буџета јединица локалне власти у односу на донете одлуке о буџетима јединица локалне власти, извршено је мапирање програма (сваком програму је додељена словна ознака). У структури елемента „позив на број задужења“ за јединице локалне власти ће се налазити словна ознака програма у складу са следећом табелом:

Словна ознака	Програм	Шифра	Назив
A	1	1101	СТАНОВАЊЕ, УРБАНИЗАМ И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ
B	2	1102	КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ
V	3	1501	ЛОКАЛНИ ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ
G	4	1502	РАЗВОЈ ТУРИЗМА
D	5	0101	ПОЉОПРИВРЕДА И РУРАЛНИ РАЗВОЈ
E	6	0401	ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
Z	7	0701	ОРГАНИЗАЦИЈА САОБРАЋАЈА И САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА
Словна ознака	Програм	Шифра	Назив

I	8	2001	ПРЕДШКОЛСКО ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ
J	9	2002	ОСНОВНО ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ
K	10	2003	СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ
L	11	0901	СОЦИЈАЛНА И ДЕЧИЈА ЗАШТИТА
M	12	1801	ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА
N	13	1201	РАЗВОЈ КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА
O	14	1301	РАЗВОЈ СПОТРА И ОМЛАДИНЕ
P	15	0602	ОПШТЕ УСЛУГЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ
R	16	2101	ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ
S	17	0501	ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ И ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ

Напомена: словне ознаке програма треба користити само приликом попуњавања налога за пренос, док у одлукама о буџету треба користити шифре програма;

5. СМЕРНИЦЕ ЗА ПРИПРЕМУ СРЕДЊОРОЧНИХ ПЛАНОВА ДИРЕКТНИХ И ИНДИРЕКТНИХ КОРИСНИКА СРЕДСТАВА БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ

Параметри за утврђивање прихода у две наредне фискалне године користе се и за планирање приходне и расходне стране у финансијским плановима корисника буџета. У односу на основу која представља планске величине за 2023.г.(лимите) потребно је извршити планирање расхода за 2024.г. и за 2025.г. и то према пројекцији раста номиналног БДП-а **у 2023. години 8,1%.** За планирање пројеката у средњорочном оквиру потребно је придржавати се напред наведених смерница за планирање капиталних пројеката (у упутству Министарства финансија нису дати параметри за 2024. годину и 2025. годину па на нивоу општине пројектујемо планирани раст из 2023.г.)

6. ПОСТУПАК И ДИНАМИКА ПРИПРЕМЕ БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ И ПРЕДЛОГА ФИНАНСИЈСКИХ ПЛАНОВА ДИРЕКТНИХ КОРИСНИКА СРЕДСТАВА БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ

На основу упутства за припрему нацрта буџета и средњорочних планова, корисници буџетских средстава израђују предлог средњорочног и годишњег финансијског плана.

Предлог финансијског плана обухвата:

1) Расходе и издатке за 2023.г. и две наредне године, исказане по свим буџетским класификацијама (у складу са обрасцима који су саставни део овог упутства) као и по програмској класификацији. Потребно је **посебно исказати обавезе** (посебна колона-додати у обрацу) које се преносе у 2023.г. по економским класификацијама а које су обухваћене предлогом расхода за 2023.г.

2) Детаљно писано образложење расхода и издатака, као и извора финансирања.

3) Детаљно писана израда програмског дела буџета: утврђивање циљева пре свега из усвојене Стратегије одрживог развоја општине Врњачка Бања 2013 – 2023 (објављена на званичној интернет страници општине (<http://vrnjackabanja.gov.rs/dokumenta/od-javnog-znacaja/strateska-dokumenta.html?start=10>)) односно у колико одређена област није обухваћена користи се Циљеви програма и програмских активности и листа униформних индикатора за програмску структуру буџета - предлог за градове, општине и градске општине у Републици Србији која је објављена на интернет страници Министарства финансија, СКГО и Општине Врњачка Бања.

4) Предлог капиталних пројеката (по обрасцу који је саставни део овог упутства).

5) У образложењу посебно образложити циљеве са аспекта родне анализе у складу са чланом 16(с7) Закона о буџетском систему по коме се ови принципи у целости примењују од буџета за 2024.г.

6) Предлог јавних набави за директне кориснике који сами извршавају

Делови предлога финансијског плана састоје се из писаног објашњења, које обухвата и образложење, средњорочну квантификацију и процену ефеката нових политика и инвестиционих приоритета, на основу Упутства за припрему буџета и средњорочних планова корисника средстава буџета општине и финансијског захтева (члан 37 Закона о буџетском систему се сходно примењује и на јединице локалне самоуправе и њене кориснике у складу са чланом 41).

Напомињемо да је Закон о планском систему ("Службени гласник Републике Србије" број бр. 30/2018) почео да се примењује 29. октобра 2018. године. За примену овог закона донета су и одговарајућа подзаконска акта: Уредба о методологији управљања јавним политикама, анализи ефеката јавних политика и прописа и садржају појединачних докумената јавних политика ("Службени гласник Републике Србије" број 8/2019) и Уредба о методологији за израду средњорочних планова ("Службени гласник Републике Србије" број 8/2019). Ова законска и подзаконска акта представљају оквир и методологију за планирање на свим нивоима власти. Корисници буџетских средстава у обавези су да их примењују како би се успоставио јединствен систем планирања и праћења извршења јавних политика преточених у законе и одлуке различитих нивоа власти.

7. НАЧИН НА КОЈИ ЋЕ СЕ У ОБРАЗЛОЖЕЊУ ИСКАЗАТИ РОДНА АНАЛИЗА БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ

Родно одговорно буџетирање је примена родне анализе на јавне буџете, односно сагледавање ефеката алокације буџетских средстава на животе жена и мушкараца у локалној заједници. При томе се не ради о посебним буџетима за жене и мушкарце, већ о томе да ли постојећа прерасподела средстава одговара на потребе жена и мушкараца у једној заједници.

Родно одговорно буџетирање је и стратешки приступ којим се, помоћу алокације средстава за спровођење политика, мера и програма, може унапредити родна равноправност

и подстаћи вишеструки потенцијали жена и мушкараца у корист развоја и побољшања квалитета свакодневног живота.

Из угла родне равноправности потребно је да нанализирамо утврђене стратешке циљеве са аспекта као што су , на пример:

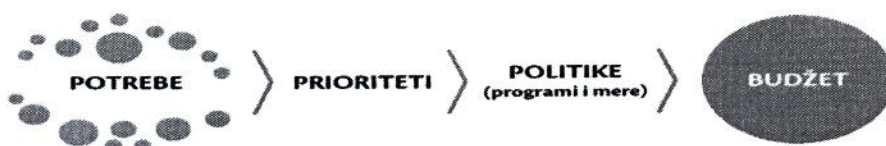
- Да утврдимо **заступљеност** жена и мушкараца (на пример међу корисницима одређених субвенција) односно **ДА ЛИ СУ СРЕДСТВА ЈЕДНАКО ДОСТУПНА И ЈЕДНИМА И ДРУГИМА**
- Да утврдимо на који **начин** су средства и други ресурси распоређени међу женама и мушкарцима који су корисници одређеног програма,
- Да утврдимо који су **ефекти** утрошених средстава у односу на планиране циљеве
- Да утврдимо да ли су **потребе циљне групе** задовољене
- Да утврдимо да ли су **потребне промене**
- Да утврдимо утицај **на родну равноправност**

Родно одговорно буџетирање омогућава одговор на питање да ли жене и мушкарци у једној локалној заједници имају једнак приступ ресурсима, да ли једнако учествују у одлучивању и да ли имају једнаке користи од употребе ресурса.

Родна анализа је методологија обраде и анализе податка везаних за пол. Родна анализа служи за анализу ефеката мера и активности планираних програмима, политикама и пројектима на мушкарце и жене.

Родна анализа нам помаже да уочимо родне обрасце. Уочени родни образац не представља увек и проблем, зато је важно да дефинишемо да ли уочени родни образац представља проблем и одржава и/или производи неједнакост и, ако је одговор потврдан, на који начин. Шта су узроци а шта последице постојећег стања?

Да бисмо могли да извршимо родну анализу, морамо да познајемо, или да укључимо оне који познају, аспект родне равноправности у изабраној области. Родно одговорно буџетирање није само питање расподеле средстава већ и задовољења потреба жена и мушкараца с обзиром на аспект родне равноправности.

Упућујемо кориснике буџета Општине Врњачка Бања да се на интернет страници Општине Врњачка Бања преузму потребне обрасце и документацију неопходну за припрему предлога финансијских планова.

Рок за подношење предлога финансијских планова корисника буџета је 15.08.2022.г. за индиректне кориснике буџетских средстава и 01.09.2022.г. за директне кориснике буџетских средстава.

РУКОВОДИЛАЦ ОДСЕКА

Зоран Дунић

НАЧЕЛНИК
ОПШТИНСКЕ УПРАВЕ
Славиша Пауновић

П р и л о з и

- Обрасци -